

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՍԻՄՈՆՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ, ՍԻՄՈՆՅԱՆ ԱՐՄԵՆ,	
ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՄԱՐԻՆԵ	
Օրգանիզմի հարմարվողական հնարավորությունների գնահատումը Վեգետատիվ կարգավիճակի տարրեր մակարդակներում.....	26
ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՎԱԼԵՐԻ, ՇԶԵՐՄԱԿՈՎ ՕԼԵԳ,	
ՀԱԿՈԲՅԱՆ ԱՆՈՒՇ, ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ԼԻԱՆԱ	
Վարագաջուր գետի ձկների հելմինթները.....	37
ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԼՈՒԻԶԱ, ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍՅՈՒԶԱՆՆԱ,	
ԱԹԱԲԵԿՅԱՆ ԼԻԼԻԹ	
Տարբեր աշխարհագրական վայրերում աճող խնկածաղիկ սովորական ի(organum vulgare I.) էքստրակտում հակաօքսիդիչ նյութերի պարունակությունն ու ակտիվությունը.....	48
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ ԱՆՈՒՇ	
Կվիմայի փոփոխության ազդեցությունը գյուղատնտեսության վրա.....	58
ԴԱՎԹՅԱՆ ՊԵՏՐՈՍ, ԴԱՎԹՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆ,	
ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ, ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ ՔԱՂՑՐԻԿ	
Սյունիքի տարածաշրջանի եղանակային պայմանների դիմումներում հակաօքսիդիչ վերլուծությունը և կիրառական նշանակության գնահատումը.....	66
ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ ՎԱՐԴՈՒՀԻ, ՍԱՅԱԴՅԱՆ ՀՈՎԻԿ,	
ԱԶԻՉՅԱՆ ԼԵՎՈՆ, ՍԵՂՐԱԿՅԱՆ ԳՈՐԻԿ	
Սևանա լիի ավազանի ձմեռային նվազագույն հոսքը և անասնապահական արտանետումները	77
ՔՈԶԱՐՅԱՆ ԳՈՀԱՐ	
Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները.....	91
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ ԱՆՈՒՇ, ԵՆԳԻԲԱՐՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆ,	
ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՍԱԹԵՆԻԿ, ԱՎԱԳՅԱՆ ԱՐԱՄԱՅԻՍ	
Օրգանական գյուղատնտեսության ներդրման արդյունավետությունը Հայաստանում	105
ԱԲԳԱՐՅԱՆ ՀԵՆՐԻԿ, ՄԱՆՈՒԶԱՐՅԱՆ ԴՈՆԱՐԱ	
Խորը ուսուցման կիրառությունը բուսաբուծության ճյուղում	115

ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ՎԻԿՏՈՐ, ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ԼԻԱՆԱ, ԱԲՈՎՅԱՆ ԱՐԵՎԻԿ,	
ՂԱԶԱՐՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ	
Ձկան անասնաբուժական սանիտարական փորձաքննությունը «Մաքսիմ Սաֆարյան» ձկնաբուժական տնտեսությունում	126
ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ ԳՈՒՐԳԵՆ, ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ ՌԱԶՄԻԿ	
Ոսոգելի հողերի հիմնական հիդրոֆիզիկական բնութագրերի ուսումնասիրության արդյունքները.....	138
2. ՖԻԶԻԿԱՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆ, ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ ԳԱԳԻԿ, ՍԵՐՈԲՅԱՆ ԵՐՎԱՆԴ	
Գործնական կյանքում կիրառվող տարրեր սարքերի աշխատանքի ֆիզիկական հիմնավորումների մասին	151
ՍԵՐՈԲՅԱՆ ԵՐՎԱՆԴ, ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆ,	
ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ ԳԱԳԻԿ, ՆԱԶԱՐՅԱՆ ԼՈՒՆԵ	
Ֆիզիկայի լաբորատոր և մաթեմատիկայի գործնական աշխատանքների մասին.....	164
ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ ԳԱԳԻԿ, ՍԵՐՈԲՅԱՆ ԵՐՎԱՆԴ, ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆ	
Համանմանության, Հեգելի դիալեկտիկայի օրենքների և ֆիզիկական մոդելավորման մասին.....	182
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՌՈԲԵՐՏ, ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԼԻԱՆԱ, ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ	
ՎԱԼԵՅԱ	
Հանրահաշվական գործողությունները կառուցման խնդիրներում.....	199
3. ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ, ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ	
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
ՂԱԶՈՅԱՆ ՀԱՄԼԵՏ	
Մարդու, հասարակության և բնության փոխհարաբերությունը Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմություն» աշխատությունում	211
ԲԱՐՄԵՂՅԱՆ ՊԱՐԳԵՎ	
Բուդյայականության հիմնական ուղղությունների ուսումնասիրության առանձնահատուկ կողմերը	225
ԹՈՒՆՅԱՆ ՎԱԼԵՐԻ	
Հայկական մշակութային վերածնունդը XIX դ.- XX դ. սկզբում	241

4. ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՐԴՈՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱ

Վարկային պորտֆելի կառավարման արդի հիմնախնդիրները ՀՀ առևտրային բանկերում	251
--	-----

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ԼՅՈՒԴՎԻԼԱ

Նորարարական տեխնոլոգիաները հակաճգնաժամային կառավարման մեջ	261
--	-----

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍՈՒԽԱՆՆԱ

Հրոսաշրջության թվայնացման անհրաժեշտությունը Հայաստանի Հանրապետությունում	273
---	-----

ԵԴԻԳԱՐՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ, ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ ՄԵՐԻ

Ազրողիզնեսում նորամուծությունների իրականացման և դրանց կիրառման հնարավորությունները Հայաստանի Հանրապետությունում	282
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԱՐՄԱՆ	

Խաղողագործական բիզնեսի տնտեսական գործունեության արդյունավետությունը Հայաստանի Հանրապետությունում	296
---	-----

ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ ՄԵՍՐՈՊ, ԲԱՐԴԱԽՉՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆ

Ֆինանսական շուկաներում կառուցվածքային փոփոխությունների հայտնաբերումը մետրիկայի վրա հիմնված պորտֆելների օգնությամբ... 306	306
ՕԳԱՆՈՎ ՄԵՐԳՈ	

«Գիտելիքի փոխանցում» և «տեխնոլոգիաների փոխանցում» հասկացությունների ուսումնասիրությունը, դրանց համեմատական վերլուծությունը.....	316
---	-----

ՆԵՐՍԵՍՅԱՆ ՍՈՒՐԵՆ

Հանքավայրերի արտադրողականության հիմնահարցերը Հայաստանի Հանրապետությունում	328
--	-----

ՓԱՆՈՍՅԱՆ ԻՌԱ

Գյուղատնտեսության ապահովագրության 2020-2022թթ. արդյունքների վերլուծություն	338
---	-----

5. ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՏՎԱԼՅԱՆ ՎԻԿՏՈՐ

Բարբառային բառապաշարի՝ տղամարդկանց և կանանց բնութագրող շերտերի շուրջ (ըստ Բայազետի բարբարի Ընձեռած նյութի).....	347
--	-----

ԱՍՈՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼ

«Մշակ» թերթի անդրադարձը Վենետիկի Մխիթարյաններին («Մշակ» թերթի հրատարակման 150-ամյակի առթիվ)	362
ԻՍԿԱՆԴԱՐՅԱՆ ՆԱԻՐԱ, ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՎԱԶԱԳԱՆ, ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ ԱՐԱ, ՔՈՍՅԱՆ ԱՆՈՒՇ	
Արխակի հերոսի տիպաբանական նկարագիրը	373
ՂՈԵԶՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ	
Ժողովրդական խոսքի բանաձևային կառուցները Գարեգին Սրվանձտյանցի բանահյուսական ժողովածուներում	390
ՍՈՒԲԻԱՍՅԱՆ ՀԵՆՐԻԵՏԱ, ՔՈՇԱՏԱՇՅԱՆ ՍԻԼՎԱ	
Հայերենի ուսուցումը բժշկական բուհերում	402
ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ ԳԱՅԱՆԵ	
Լյուդվիգ Դուրյանի բառաշխարհը	411
ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍԻՐԱՐՓԻ	
Արդի հայերենի ռազմական տերմինահամակարգի հարստացումը գրաբարյան եզրույթներով	
(ըստ Ղ. Փարպեցու «Պատմութիւն հայոց» երկի).	420
ԹՈՌՉՅԱՆ ԼԻԼԻԹ, ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ԱՐՈՒՍՅԱԿ	
Երգիծանքի վերլուծության մեթոդները անգլիական գրականության մեջ (օրինակներն ըստ Մարկ Տվենի «Թոմ Սոյերի և Հեքլերի Ֆիննի արկածները» և Զորջ Օրուելի «Կենդանիների ագարակը» ստեղծագործությունների).....	432
ՄԿՐՏՉՅԱՆ ԳՈՀԱՐ, ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՑՈՂԻԿ	
Տերմինաբանական բառակապակցությունները ոռուսերեն և հայերեն բժշկական տերմինաբանության մեջ.....	443
6. ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
ԱՅՎԱՋՅԱՆ ԷԴՎԱՐԴ	
Բնագիտամաթեմատիկական և հումանիտար գիտություններում դասակարգման տրամաբանական գործողության կիրառության որոշ առանձնահատկությունների շուրջ.....	453
ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՎԱԶԱԳԱՆ	
Համաճարակը հասարակական հոգեբանությունը երկատող միջոց.....	470
ԶՈՒՐԱԲՅԱՆ ԱԼԲԵՐՏ	
Մանկավարժի անձի հոգեբանական անվտանգությունը պայմանավորող գործոնները մասնագիտական գործունեության մեջ	479

ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ ՆԱԶԵԼԻ

Կրտսեր դպրոցականների վախերի բացահայտման և հաղթահարման
թերապևտիկ միջոցների ներդրման հետազոտություն 494

7. ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ՌՈՒՇԱՆՆԱ

Ինչ և ինչու է արգելում Հայաստանի Հանրապետության
Սահմանադրությունը 507

ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼ

Հայոց իրավունքի ու պետության ծագման պատճառների և միջոցների
մասին 526

ՇԱՀՆԱԶԱՐՅԱՆ ՆՈՐԻԿ

Սահմանադրական կարգավորման օբյեկտը 562

ՎԱՐՈԱՆՅԱՆ ԳԵՂԵՑԻԿ

Հաշտարարության ինստիտուտը պատմական զարգացումների ու
միջազգային փորձի համատեքստում, նրա ներդրումը Հայաստանի
Հանրապետությունում 573

C O N T E N T S

1. NATURAL SCIENCES

SIMONYAN LUSINE, SIMONYAN ARMEN, HOVHANNISYAN MARINE

Evaluation of the Adaptive Capabilities of the Body at Different Levels of Vegetative Status 26

GRIGORYAN VALERY, SHCHERBAKOV OLEG, HAKOBYAN ANUSH, GRIGORYAN LIANA

Helminths of the Fish of Varagajur River 37

VARDANYAN LUIZA, HAYRAPETYAN SYUZANNA, ATABEKYAN LILIT

The Content and Activity of Antioxidants of the Extract of Oregano (*Origanum Vulgare L.*) Growing in Different Geographic Places 48

HAMBARDZUMYAN ANUSH

The Impact of Climate Change on Agriculture 58

DAVTYAN PETROS, DAVTYAN TIGRAN, VARDANYAN ARMINE,

MATEVOSYAN QAXCRIK

Analysis and Evaluation of the Applied Value of the Discomfort Index of Weather Conditions in the Syunik Region 66

MARGARYAN YARUDHI, SAYADYAN HOVIK, AZIZYAN LEVON,

SEDRAKYAN ARMEN, AVETISYAN GORIK

Winter Minimal Run-Off of Sevan Lake Watershed and Livestock Contaminants 77

KOCHARYAN GOHAR

The Issue of Ecology and Nature Use in the Republic of Armenia 91

HAMBARDZUMYAN ANUSH, YENGIBARYAN TIGRAN, HOVHANNISYAN

SATENIK, AVAGYAN ARAMAYIS

Effectiveness of Organic Agriculture Investment in Armenia 105

ABGARYAN HENRIK, MANUCHARYAN DONARA

Application of Deep Learning in Crop Production 115

ABRAHAMYAN VICTOR, GRIGORYAN LIANA, ABOVYAN AREVIK,

GHAZARYAN ARMINE

Veterinary and Sanitary Examination of the Fish in the

"Maxim Safaryan" Farm 126

YEGHIAZARYAN GURGEN, DANIELYAN RAZMIK

The Study Results of the Main Hydrophysical Descriptions in Irrigated Soils..138

2. PHYSICAL, MATHEMATICAL AND TECHNICAL SCIENCES

MANUKYAN VARDAN, NIKOGHOSYAN GAGIK, SEROBYAN YERVAND

About the Physical Substantiations of the Operation of Various
Devices Used in Daily Life 151

**SEROBYAN YERVAND, MANUKYAN VARDAN, NIKOGHOSYAN GAGIK,
NAZARYAN NUNE**

About Physics Laboratory and Practical Works of Mathematics.....164

NIKOGHOSYAN GAGIK, SEROBYAN YERVAND, MANUKYAN VARDAN

On Analogy, Hegel's Laws of Dialectics and Physical Modeling.....182

HARUTYUNYAN ROBERT, ABRAHAMYAN LIANA, VARDADNYAN VALYA

Algebraic Operations in Construction Tasks.....199

3. PHILOSOPHY, THEOLOGY AND HISTORY

GHAJOYAN HAMLET

The Relationships between Man, Society and Nature in
"The History Of Armenia" By Khorenatsi 211

BARSEGHYAN PARGEV

Special Aspects of the Study of the Main Branches of Buddhism.....225

TUNYAN VALERI

Cultural Revival of Armenians in the 2nd half of the 19th - early 20th cc.....241

4. ECONOMICS

MARDOYAN ASHOT

Current Problems of Credit Portfolio Management in RA /the Republic of
Armenia/ Commercial Banks 251

EVORGYAN LYUDMILA

Innovative Technologies in Anti-Crisis Management.....261

KARAPETYAN SUSANNA

The Need for Digitalization of RA /The Republic Of Armenia/ Tourism 273

YEDIGARYAN LUSINE, MARGARYAN MERY	
Implementation of Innovations and their Execution Opportunities in Agribusiness in the Republic of Armenia	282
HARUTYUNYAN ARMAN	
Efficiency of Economic Activity of Viticultural Business in the Republic of Armenia.....	296
MESROPYAN MESROP, BARDAKHCHYAN VARDAN	
Finding Structural Changes in Financial Markets with Distance Based Portfolios	306
OGANOV SERGO	
Research on Knowledge and Technology Transfer Concepts and their Comparative Analysis	316
NERSESYAN SUREN	
Problems of Mine Productivity in the Republic of Armenia.....	328
PANOSYAN IRA	
Analysis of Results of Agricultural Insurance for 2020-2022	338

5. PHILOLOGY

KATVALYAN VICTOR	
About the Layers of Dialect Vocabulary Characterizing Men and Women (According to the materials of Bayazet dialect).....	347
ASOYAN TATUL	
"Mshak" Newspaper's Review about the Mkhitarians of Venice (to the 150 th anniversary of the publication of "Mshak"newspaper)	362
ISKANDARYAN NAIRA, GRIGORYAN VACHAGAN,	
ARAKELYAN ARA, KOSYAN ANUSH	
Typological Portrait of an Archaic Hero	373
GHREJYAN LUSINE	
Formulaic Structures of the Folk Speech in Folklore Collections by Garegin Sravandztiants	390
SUKIASYAN HENRIETA, KOSHATASHYAN SILVA	
Teaching Armenian in Medical Universities.....	402
HOVSEPYAN GAYANE	
The Newly Formed Words in L. Duryan's Works.....	411

KARAPETYAN SIRARPI

The Enrichment of Modern Armenian Military Term System with Grabar Terms
(according to Gh. Parpetsi's Book "History of Armenia").....420

TORCHYAN LILIT, MANUKYAN ARUSYAK

Methods of Analyzing Satire in the English Literature (on the Examples of
"Adventures of Tom Sawyer and Huckleberry Finn" by Mark Twain and "Animal
Farm" by George Orwell).....432

MKRTCHYAN GOHAR, HARUTYUNYAN TSOGHIK

Terminological Phrases in Russian and Armenian Medical Terminology 443

6. PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

AYVAZIAN EDWARD

Some Features of the Application of Logical Action in Classification in Natural,
Mathematical and Humanitarian Sciences.....453

GRIGORYAN VACHAGAN

The Epidemic as a Means of Bifurcation of Social Psychology 470

ZURABYAN ALBERT

The Factors of Psychological Safety of the Teacher's
Personality in Professional Activities 479

HAKHVERDYAN NAZELI

Research on the Investment of Therapeutic Agents in the Discovery and
Overcoming of Fears of Young School Students.....494

7. LAW

HAKOBYAN RUZANNA

What and Why does the Constitution of The Republic of Armenia Prohibit 507

KHACHATRYAN SAMVEL

The Causes and Ways of Creation of the Armenian Law and the State.....526

SHAHNAZARYAN NORIK

The Object of Constitutional Regulation 562

VARDANYAN GEGHETSIK

Mediation Institute in the Context of Historical Development and International
Experience and its Implementation in the Republic of Armenia.....573

СОДЕРЖАНИЕ

1. ЕСТЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

СИМОНЯН ЛУСИНЕ, СИМОНЯН АРМЕН, ОГАННИСЯН МАРИНЕ

Оценка адаптационных возможностей организма при разных уровнях вегетативного статуса 26

ГРИГОРЯН ВАЛЕРИЙ, ЩЕРБАКОВ ОЛЕГ, АКОПЯН АНУШ, ГРИГОРЯН ЛИАНА

Гельминты рыб реки Варагаджур 37

ВАРДАНЯН ЛУИЗА, АЙРАПЕТЯН СЮЗАННА, АТАБЕКЯН ЛИЛИТ

Содержание и активность экстрактов душицы обыкновенной (*Origanum vulgare L.*), произрастающих в различных географических зонах 48

АМБАРЦУМЯН АНУШ

Влияние изменения климата на сельское хозяйство 58

ДАВТЯН ПЕТРОС, ДАВТЯН ТИГРАН, ВАРДАНЯН АРМИНЕ,

МАТЕВОСЯН ГАХЦРИК

Анализ и оценка прикладного значения показателя дискомфортиности погодных условий Сюникского региона 66

МАРГАРЯН ВАРДУИ, САЯДЯН ОВИК, АЗИЗЯН ЛЕВОН, СЕДРАКЯН

АРМЕН, АВЕТИСЯН ГОРИК

Зимний минимальный сток бассейна озера Севан и животноводческие выбросы 77

КОЧАРЯН ГОАР

Проблемы природопользования и экологии 91

АМБАРЦУМЯН АНУШ, ЕНГИБАРЯН ТИГРАН, ОГАНЕСЯН САТЕНИК,

АРАМАИС АВАГЯН

Эффективность инвестиций в органическое сельское хозяйство Армении 105

АБГАРЯН ГЕНРИК, МАНУЧАРЯН ДОНАРА

Применение глубокого обучения в растениеводстве 115

АБРАМЯН ВИКТОР, ГРИГОРЯН ЛИАНА, АБОВЯН АРЕВИК,

КАЗАРЯН АРМИНЕ

Ветеринарно-санитарная экспертиза рыб в хозяйстве

"Максим Сафарян" 126

ЕГИЗАРЯН ГУРГЕН, ДАНИЕЛЯН РАЗМИК

Результаты исследования основных гидрофизических характеристик

орошаемых земель 138

2. ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ И ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

МАНУКЯН ВАРДАН, НИКОГОСЯН ГАГИК, СЕРОБЯН ЕРВАНД

О физических обоснованиях работы различных приборов, используемых в повседневной жизни.....151

**СЕРОБЯН ЕРВАНД, МАНУКЯН ВАРДАН,
НИКОГОСЯН ГАГИК, НАЗАРЯН НУНЕ**

О лабораторных работах по физике и практических
работах по математике.....164

НИКОГОСЯН ГАГИК, СЕРОБЯН ЕРВАНД, МАНУКЯН ВАРДАН

О подобии, законах диалектики Гегеля и физическом моделировании 182

АРУТЮНЯН РОБЕРТ, АБРАМЯН ЛИАНА, ВАРДАНЯН ВАЛЯ

Алгебраические операции в задачах на построение 199

3. ФИЛОСОФСКИЕ, ТЕОЛОГИЧЕСКИЕ, ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

КАДЖОЯН ГАМЛЕТ

Взаимоотношения человека, общества и природы в «Истории Армении»

Хоренаци 211

БАРСЕГЯН ПАРГЕВ

Особенности изучения основных направлений буддизма 225

ТУНЯН ВАЛЕРИЙ

Культурное возрождение армян в XIX – нач. XX вв. 241

4. ЭКОНОМИКА

МАРДОЯН АШОТ

Актуальные проблемы управления кредитным портфелем
в коммерческих банках РА 251

ГЕВОРГЯН ЛЮДМИЛА

Инновационные технологии в антикризисном управлении 261

КАРАПЕТЯН СУСАННА

Необходимость цифровизации туризма РА.....273

ЕДИГАРЯН ЛУСИНЕ, МАРГАРЯН МЭРИ

Внедрение инноваций и возможности их применения в агробизнесе РА...282

АРУТЮНЯН АРМАН

Эффективность хозяйственной деятельности

виноградарского бизнеса в РА 296

МЕСРОПЯН МЕСРОП, БАРДАХЧЯН ВАРДАН	
Нахождение структурных изменений в финансовых рынках с помощью метрических портфелей.....	306
ОГАНОВ СЕРГО	
Изучение понятий трансфер знаний и технологий, их сравнительный анализ	316
НЕРСЕСЯН СУРЕН	
Проблемы производительности месторождений в РА.....	328
ПАНОСЯН ИРА	
Анализ результатов страхования сельского хозяйства за 2020-2022 годы	338

5. ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

КАТВАЛЯН ВИКТОР

О слоях диалектной лексики, характеризующих мужчин и женщин (На материале Баязетского диалекта	347
--	-----

АСОЯН ТАТУЛ

Газета «Мшак» о Венецианских Мхитаристах (По случаю 150-летия издания газеты «Мшак»)	362
---	-----

ИСКАНДАРЯН НАИРА, ГРИГОРЯН ВАЧАГАН,

АРАКЕЛЯН АРА, КОСЯН АНУШ

Типологический портрет архаического героя.....	373
--	-----

КРЕДЖЯН ЛУСИНЕ

Формульные суждения в фольклорных сборниках

Гарегина Срвандзянца	390
----------------------------	-----

СУКИАСЯН ГЕНРИЕТА, КОШАТАШЯН СИЛВА

Преподавание армянского языка в медицинских вузах	402
---	-----

ОВСЕПЯН ГАЯНЭ

Новые слова в произведениях Л. Дурьяна.....	411
---	-----

КАРАПЕТЯН СИРАРПИ

Обогащение современной армянской военной терминологии терминами грабара (По книге Г. Парпеци "История Армении")	420
---	-----

ТОРЧЯН ЛИЛИТ, МАНУКЯН АРУСЯК

Методы анализа сатиры в английской литературе (на материале произведений Марка Твена «Приключения Тома Сойера и Гекльберри Финна» и Джорджа Оруэлла «Ферма животных»)	432
---	-----

МКРТЧЯН ГОАР, АРУТЮНЯН ЦОГИК	
Терминологические словосочетания в русской и армянской медицинской терминологии.....	443

6. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

АЙВАЗЯН ЭДВАРД	
Некоторые особенности применения логической операции классификации в естественно- математических и гуманитарных науках	453
ГРИГОРЯН ВАЧАГАН	
Эпидемия как способ раздвоения общественной психологии.....	470
ЗУРАБЯН АЛЬБЕРТ	
Факторы психологической безопасности личности преподавателя в профессиональной деятельности	479
АХВЕРДЯН НАЗЕЛИ	
Исследование внедрения терапевтических методов выявления и преодоления страхов у младших школьников	494

7. ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

АКОБЯН РУЗАННА	
Что и почему запрещает конституция Республики Армения.....	507
ХАЧАТРЯН САМВЕЛ	
О причинах и способе возникновения армянского права и государства ...	526
ШАХНАЗАРЯН НОРИК	
Объект конституционного регулирования.....	562
ВАРДАНЯН ГЕГЕЦИК	
Институт медиации в контексте исторических событий и международного опыта и его внедрение в Республике Армения.....	573